

**Mateřská škola Bílovice - Lutotín,
příspěvková organizace,
Bílovice 70**

Školní vzdělávací program

Děti by měly dostat dvě věci: kořeny a křídla.

Kořeny směřující do minulosti, křídla a svobodu mířící

k zodpovědné budoucnosti.

Program byl zpracován na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, v souladu s § 4 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb.

OBSAH

Identifikační údaje o mateřské škole.

Obecná charakteristika a cíle mateřské školy.

Principy předškolního vzdělávání.

Podmínky předškolního vzdělávání:

- Věcné (materiální).
- Životospráva.
- Psychosociální.
- Organizační (vnitřní řád mateřské školy, organizace dne vMŠ, organizace vzdělávání).
- Řízení mateřské školy.
- Personální a pedagogické podmínky (podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci v mateřské škole, povinnost zaměstnanců MŠ, pracovní náplň zaměstnanců, plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků, plán vnitřní kontrolní činnosti, plán spolupráce s rodiči, spoluúčast rodičů).
- Hygienické.
- Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí od dvou do tří let.

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu:

- Charakteristika.
- Rámcové cíle.
- Specifické vzdělávací cíle.
- Klíčové kompetence.
- Přehled témat a podtémat.dělávání dětí
- Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí od dvou do tří let.

Docházka dětí předškolního věku.

System pedagogické evaluace a autoevaluace školy.

Identifikační údaje o mateřské škole

Základní údaje o škole:

adresa: Mateřská škola Bílovice – Lutotín, okr. Prostějov, Bílovice 70, 798 41
Kostelec na Hané

ředitelka školy: Mgr. Michaela Bernatíková

telefon: 588 882 214

e-mail: msbl@seznam.cz

Zřizovatel:

název: Obec Bílovice - Lutotín

adresa: 798 41 Kostelec na Hané

telefon: 588 002 273

Mateřská škola Bílovice - Lutotín vypracovala školní vzdělávací program jako klíčový dokument, který vyjadřuje identitu školy, její hodnotovou orientaci a obsahové, formální i metodické priority její práce.

Obecná charakteristika a cíle mateřské školy

Mateřská škola Bílovice - Lutotín je od 1. 9. 2020 dvoutřídní mateřská škola s navýšením kapacity 35 dětí, které jsou přijímány na základě zápisu do MŠ, jež vyhláší ředitelka školy v únoru.

Provozní doba mateřské školy je od 6:30 do 16:30 hod denně.

Škola je zařízení s právní subjektivitou, o děti pečují čtyři kvalifikované učitelky, svačiny a obědy se dováží ze ŠJ v Kostelci na Hané.

Budova MŠ a školní zahrady poskytuje dostatek prostoru pro různé aktivity jak dětí, tak i rodičů. V roce 2011 byla MŠ zrekonstruována, působí útulným a laskavým dojmem. Uskutečnila se rekonstrukce kuchyně, třídy, chodby a šatny. Byly vybudovány další záchodky pro děti, v srpnu roku 2012 byla opravena kotelná a nainstalován nový plynový kotel. Škola má nová plastová okna i omítku. Koncem dubna roku 2016 byla slavnostně otevřená nově zbudovaná zahrada v přírodním stylu, přes prázdniny byla přemístěna knihovna a z prostor se zřídila lehárna s dostatečným místem na odpočinek dětí. Třídy jsou vybaveny hračkami, materiály a doplňky, které dávají dětem široký prostor k hrám a činnostem podporující celkovou osobnost dítěte. K příjemnému domácímu prostředí mateřské školy přispíváme výzdobou tříd a šaten. Od září roku 2016 je škola zabezpečena kamerovým systémem pro větší bezpečnost dětí.

Řídíme se heslem DĚTSTVÍ PLNÉ RADOSTI, HER A POZNÁNÍ.

Hra je ideální dorozumivací prostředek k učení a duševnímu růstu. Cílem pedagogických pracovníků Mateřské školy Bílovice – Lutotín je seznamovat děti s prožitkovým učením, předčtenářskou gramotností a environmentální výchovou.

Setkávání s přírodou je pro děti předškolního věku vždy přirozené, většina naší výchovné práce je postavena na poznacích a vztahu k přírodě.

Dalším velice důležitým a neopomenutelným cílem pedagogických pracovníků MŠ je nastínění vhodného, zábavného a poučného využití volného času. V průběhu roku je v obci pouze několik akcí, které jsou určené dětem. Proto

se domníváme, že na kulturním a společenském životě v obci by se měla podílet také mateřská škola společně s rodiči za podpory obecního úřadu.

Všechny pracovnice Mateřské školy Bílovice - Lutotín se snaží o to, aby provoz mateřské školy byl plynulý, funkční. Panují zde dobré pracovní vztahy. Při práci se řídíme závaznými normami a předpisy, schválenými MŠMT ČR, předpisy BOZP.

Další hlavní cíle školy a vzdělávání:

- Vytvářet elementární základy všech klíčových kompetencí – k učení, k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, činnostní a občanské.
- Vybavit každého jedince souborem klíčových kompetencí a to vhodnými aktivitami podporující zvyky a tradice naší země, standardními i nadstandardními aktivitami, jež záměry programu aktivně podporují.
- Vytvářet moderní školu s příznivým klimatem, spolupracovat s rodinou, regionem, postupně nastavit kulturu školy s hodnotami a normami aktivně sdílenými uvnitř naší organizace.
- Spolupracovat s rodiči a přáteli MŠ, spolupracovat se Sborem dobrovolných hasičů.

Principy vzdělávání:

- MŠ je institucí pro dítě a jeho prospěch.
- Vzdělávání probíhá v modelu osobnostně orientované výchovy, kde je dán dětem prostor pro jejich aktivity, zájmy, rozhodování.
- Cíle vzdělávání jsou orientovány k dítěti, směřují k získávání očekávaných kompetencí.
- Obsah vzdělávání vychází ze života dětí a nejbližšího prostředí, v němž žijí. Opírá se o zvyky a tradice naší země.
- Vzdělávání probíhá na základě přirozených činností, učení je spontánní i řízené.
- Výchova a vzdělávání probíhá v láskyplném, bezpečném prostředí.

ŠVP PV je formulován tak, aby:

- a) akceptoval přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku a důsledně je promítal do obsahu, forem a metod jejich vzdělávání.
- b) umožňoval rozvoj a vzdělávání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.
- c) zaměřoval se na vytváření základů klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání.
- d) definoval kvalitu předškolního vzdělávání z hlediska cílů vzdělávání, podmínek, obsahu i výsledků, které má přinášet
- e) umožňoval využívat různé formy i metody vzdělávání a přizpůsobovat vzdělávání konkrétním regionálním i místním podmínkám, možnostem a potřebám
- f) poskytoval rámcová kritéria využitelná pro vnitřní i vnější evaluaci mateřské školy i poskytovaného vzdělávání.

Podmínky předškolního vzdělávání

Školní vzdělávací program vymezuje *materiální, organizační, personální, hygienické a pedagogické podmínky vzdělávání, podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí nadaných a dětí od dvou do tří let*. Tyto podmínky pozitivně ovlivňují vzdělávání dětí a jsou přirozeným předpokladem úspěšné realizace předškolního vzdělávání.

Věcné (materiální) podmínky

Prostory mateřské školy jsou vyhovující, dvě velké třídy (v nichž se odpoledne rozkládají lehátka pro potřebný spánek dětí), jídelna, umývárna a WC, dostatečně velká šatna. Prostorové uspořádání vyhovuje nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí, všechny prostory MŠ jsou bezpečné. Umývárna a WC jsou řešeny tak, aby zajišťovali bezpečný dohled nad dětmi a poskytovaly jim i určitou intimitu. Třídy jsou vybaveny nábytkem, který umožňuje dětem samostatnou volbu hraček, neboť je děti dobře vidí a mohou si je samy brát a

ukládat. Nabídka hraček je na dobré úrovni, vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby se děti vyznaly v jejich uložení. Třídy jsou v odpoledních hodinách i místem odpočinku dětí, polštáře i přikrývky jsou protialergické. Stoly a židličky v jídelně odpovídají normám EU, děti jsou vedeny k vysoké kvalitě stolování používáním ubrousků, prostírání i vlastním prostředím jídelny. Šatna je využívána pro výstavy prací a výrobků dětí, je také hlavním informačním zdrojem pro rodiče. Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje předzahrádka a samotná zahrada v zadní části školního areálu. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Školní zahrada poskytuje celoroční pohybové, poznávací a herní vyžití dětí, je místem setkávání dětí, rodičů a veřejnosti na pravidelných akcích a oslavách, má velký význam pro environmentální výchovu. Prostory mateřské školy a zahrada zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavně udržováno, splňuje hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, osvětlení, hluku. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin).

Životospráva

Životospráva dětí v Mateřské škole Bílovice – Lutotín je plně vyhovující.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava (dle předpisu). Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Je nepřijatelné násilně nutit děti do jídla.

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna při ZŠ Kostelec na Hané. Při přípravě jídel je postupováno podle vyhlášky MŠMT č. 107/2005 Sb., o školním stravování a řídí se vyživovacími normami a zásadami zdravé výživy. Stravu lze odhlásit den předem do 8:30. V případě onemocnění se strava odebírá pouze 1. den ve 12.00

hod v MŠ. Budou-li chtít rodiče dítě přihlásit do MŠ, učiňi tak alespoň den předem do 8.30 hod!!!

Součástí aktivit školky je nejen důraz na kvalitní a pestrou stravu, ale také soustavné vzdělávání dětí i jejich rodičů o původu potravin a vaření. Děti mají možnost na zahradě nejen sledovat jak zelenina roste, ale zapojit se podle svých sil i do jejího pěstování. A když dozraje ovoce, zelenina či bylinky, pak se stanou pomocníky při přípravě pokrmů.

Psychosociální podmínky

Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci usilují o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí Mateřské školy Bílovice - Lutotín dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci.

Učitelé respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování (jednají nenásilně, přirozeně a citlivě, navozují situace pohody, klidu, relaxace apod.).

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života (je dítěti tematicky blízká, jemu pochopitelná, přiměřeně náročná, dítěti užitečná a prakticky využitelná).

Učitel se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, důležitá je zpětná vazba.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost.

Učitel dbá na prevenci šikany, která se v poslední době začíná vyskytovat již na mateřských školách.

Organizační podmínky

Denní řád Mateřské školy Bílovice – Lutotín je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či aktuálně změněné potřeby.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí, pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

Vnitřní řád mateřské školy

1. Zápis dětí - Zápis dětí provádí ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem, stanoví místo a dobu konání zápisu pro následující školní rok. Děti lze přijímat i v průběhu školního roku dle kapacitních možností. Ředitelka rozhodne o přijetí na základě písemné žádosti zákonných zástupců, vydává rozhodnutí o přijetí. Do MŠ se přijímají děti, které jsou řádně přeočkovány, což je písemně potvrzeno pediatrem.

2. Provoz mateřské školy:

denně od 6.30 hodin do 16.30 hodin

6.30 – 8.30 scházení dětí

12.15 – 12.45 rozcházení dětí po obědě

15.00 – 16.30 odpolední rozcházení dětí

Po dohodě s učitelkou mohou rodiče přivádět a odvádět děti i v jinou dobu podle svých potřeb. Děti přicházejí a odcházejí v doprovodu rodičů, jen ve výjimečných případech a na základě písemné dohody může takto učinit jiná dospělá osoba nebo sourozenec dítěte.

3. Docházka dětí

Děti chodí do MŠ pravidelně, každou nepřítomnost omluví rodiče ihned učitelce. Při výskytu infekčního onemocnění v rodině také neprodleně informují mateřskou školu. Za bezpečnost dítěte plně odpovídá učitelka až do předání dítěte rodičem ve třídě – **nelze nechat dítě v šatně samotné**. Děti chodí do mateřské školy čistě upravené. K pobytu v MŠ dítě potřebuje papuče, pyžamo, zástěrku nebo hrací kalhoty bez šlí. Pro pobyt venku starší kalhoty nebo tepláky a boty. **Děti nemohou mít stejné kalhoty do třídy i na pobyt venku**, musí mít ve skříňce náhradní spodní prádlo. Všechny věci by mělo mít dítě zřetelně označené (např. Fixem), aby nedocházelo k záměnám. Není vhodné dávat dětem do MŠ cenné předměty.

Vlastní hračky a drobnosti může mít dítě v MŠ s vědomím rizika a možnosti poškození nebo ztráty. Kontakt rodičů s učitelkami je možný denně během přivádění a odvádění dětí, rodiče mají kdykoliv právo vyžádat si konzultaci s učitelkou školy (po předchozí domluvě), nabízíme různorodý poradenský servis.

4. Uzavření mateřské školy pro školní rok 2023/2024

- vánoční prázdniny: pátek 22.12.2023 – pondělí 1.1.2024

- letní prázdniny: dle školního stravovacího zařízení

Organizace dne

- 6:30 – 09:00 hod.: spontánní činnosti (námětové, konstruktivní, didaktické, pracovní, hudební, výtvarné, atd.),
individuální, skupinová i frontální práce s dětmi, pohybové aktivity
- 09:00 - 09:30 hod: hygiena, svačina
- 09:30 – 10:00 hod: řízená výchovně – vzdělávací činnost
- 10:00 – 11:30 hod: třída 2 (Korálky) -pobyt venku, 11:30 – 12:00 převlékání z pobytu venku,
hygiena, oběd
- 10:00 - 12:00 hod: třída 1 (Pastelky) -pobyt venku, 12:00 - 12:30 převlékání z pobytu venku,
hygiena, oběd
- 12:15 – 12:45 hodin: předávání dětí po obědě, příprava na odpolední odpočinek
- 12:45 – 13:30 hodin: vyprávění, četba pohádky, poslech relaxační hudby, zpěv ukolébavky
- 13:30 - 14:30 hodin: odpočinek dětí dle jejich individuální potřeby, klidové aktivity
- 14:30 - 15:00 hodin: hygiena, odpolední svačina
- 15:00 - 16:30 hodin: spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti

Časové údaje jsou orientační, v průběhu dne je možno přizpůsobit organizaci činností dětí jejich potřebám a aktuální situaci. Zachovány zůstávají vždy přiměřené intervaly mezi jídly, dostatečný pobyt venku.

Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání je nastavena tak, aby vyhovovala jak školskému zákonu, tak i podmínkám školy a především dětem. Pedagogické pracovnice jsou povinny dodržovat níže uvedená pravidla.

- Mateřská škola Bílovice - Lutotín nabízí dětem přátelské, láskyplné, vstřícné a podnětné výchovně-vzdělávací prostředí, které je obsahově bohaté. Důležité je, aby každé dítě chodilo do školky rádo, těšilo se na své kamarády i učitele zároveň.
- Výchovně-vzdělávací činnost se přizpůsobuje individuálním schopnostem a zvláštnostem jedinců ve třídě, váže se k individuálně různým potřebám.
- Pracovnice MŠ mají povinnost každému dítěti poskytovat pomoc a podporu, rozvíjet nadání. Pedagogické pracovnice děti vhodně motivují, jsou vždy perfektně připravené, mají nachystané dostatečné množství pomůcek.
- Didaktický styl vzdělávání je v mateřské škole založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě dítěte v rámci této nabídky a jeho aktivní účasti.
- Vzdělávání probíhá v rámci integrovaných bloků, které nabízejí dětem navazující vzdělávací obsah s mottem „Děti by měly dostat dvě věci: kořeny a křídla. Kořeny směřující do minulosti a křídla, volnost a svobodu, mířící k zodpovědné budoucnost.“

Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny.

Při vedení zaměstnanců se ředitelka Mgr. Michela Bernatíková snaží vytvářet ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, z výsledků vyvozuje závěry pro další práci. Pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci, usiluje o klid a spokojenost na pracovišti. Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče.

Mateřská škola Bílovice – Lutotín spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřské školy a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Personální a pedagogické podmínky

Podrobnosti o pravidlech vzájemných vztahů se zaměstnanci v mateřské škole

Vzájemné vztahy mezi zaměstnanci mateřské školy a dětmi, nepřímo i zákonnými zástupci dětí, musí vycházet ze zásad vzájemné úcty, respektu, názorové snášenlivosti, solidarity a důstojnosti.

Všichni zaměstnanci mateřské školy, děti a jejich zákonní zástupci se vzájemně respektují, dbají o vytváření partnerských vztahů podložených vzájemnou úctou, důvěrou a spravedlností.

Všichni zaměstnanci mateřské školy, děti a jejich zákonní zástupci dbají o dodržování základních společenských pravidel a pravidel slušné a zdvořilé komunikace.

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem

(v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Povinnost zaměstnanců MŠ

Pracovní náplň ředitelky

Je statutárním orgánem školy. Jedná ve všech záležitostech jejím jménem. Řídí školu. Odpovídá za chod školy, řídí ostatní pracovníky, koordinace se uskutečňuje prostřednictvím pedagogických a provozních porad. Tvoří vzdělávací programy, IVP v rámci školy, dohlíží na jejich plnění. Zpracovává vnitřní řád školy. Sleduje, kontroluje a hodnotí výchovně vzdělávací proces, včetně jeho výsledků. Provádí zápis dětí do školy, rozhoduje o ukončení docházky dítěte do školy podle zákona č. 561/2004. Projednává s rodiči souhlas k vyšetření v PPP nebo SPC. Přijímá pracovníky do pracovního poměru, určuje pracovní náplně. Zodpovídá za řádné vedení agendy a podkladů souvisejících se mzdovou agendou. Zajišťuje efektivnost využívání finančních prostředků, schvaluje objednávky školy. Odpovídá za vedení dokumentace školy. Odpovídá za zpracování evaluační a výroční zprávy školy. Odpovídá za plnění úkolů BOZP, PO, odpovídá za vedení předepsané dokumentace v oblasti BOZP a PO.

Pracovní náplň učitelky

Pracuje podle Školního vzdělávacího programu. Odpovídá za výsledky práce u svěřených dětí, zejména za používání vhodných pedagogických prostředků, forem a metod práce. Svou práci plánuje a promýšlí, pečlivě se na ni připravuje. Vede příslušnou pedagogickou dokumentaci a záznamy o dětech. Je osobně zodpovědná za ochranu a bezpečnost dětí v době, kdy s nimi pracuje, až do doby, kdy je předá jiné pracovníci mateřské školy, rodičům, nebo jimi pověřené osobě. Řídí činnost dětí tak, aby předcházela úrazům a zachovávala stanovené psychohygienické a psychosociální podmínky. S rodiči dětí jedná taktně a laskavě, podává jim pravdivé a úplné informace o dítěti a veškerém dění v MŠ. V případě potřeby jim pomáhá radou nebo odkazem na odbornou pomoc. Další sebevzdělávání považuje za samozřejmou a trvalou součást své pedagogické práce. Dětem i jejich rodičům se snaží vytvářet v mateřské škole každodenní prostředí tolerance, slušnosti, povzbuzování, bezpečí, jistoty a spokojenosti. Preferuje citové a sociální složky výchovy s ohledem na věkové zvláštnosti dětí. Pečuje o inventář školy a šetrně s ním zachází. Při odchodu z pracoviště

zabezpečuje budovu proti vloupání a kontroluje její technický stav, v době nepřítomnosti ředitelky M. Bernátikové podává objektivní informace a zajišťuje plynulý provoz mateřské školy. Sleduje evidenci učebních pomůcek a zajišťuje jejich opravy. Učitelka Klára Nečasová se stará o dětskou a učitelskou knihovnu a vede její evidenci. Společně se školnicí pečuje o audiovizuální techniku na škole, podílí se na pravidelných kontrolách. Učitelka Iveta Veruňáková je zdravotníkem, stará se o lékárničku, doplňuje její obsah a sleduje dobu expirace léků. Učitelka Bc. Kateřina Prokopová provádí záznamy z porad a třídních schůzek, vede kroniku. Všichni pedagogičtí pracovníci se podílí na výzdobě školy.

Pracovní náplň provozní pracovnice ve fci:

1) školnice (úklid a údržba)

a) Při běžném úklidu prováděném denně: Vytře podlahy všech místností včetně chodeb, omyje záchody, otře prach v místnostech, na okenních rámech i hračkách, vyvětrá, vyluxuje koberce. Jedenkrát za 3 týdny zajistí výměnu ložního prádla na lehátkách dětí, průběžně stírá prach, jedenkrát za měsíc zajistí omytí hraček dezinfekčním roztokem. Udržuje v pořádku a čistotě zahradu, pískoviště, dbá o dodržování pořádku v okolí školy. Provádí drobné opravy a úpravy na majetku školy. Větší nedostatky nahlásí ředitelce školy nebo přímo zřizovateli a to podle rozsahu závažnosti a neodkladnosti. Navrhne způsob opravy. Pravidelně kontroluje záznamy uvedené v listu závad zapsaných pracovníky školy, závady odstraňuje. Odpovídá za pořádek a bezpečnost na půdě a v technických prostorách školy (sklepy, kotelny, sklady). Provádí údržbu chodníků v zimním období, zajišťuje posypový materiál. Zodpovídá za praní a čištění prádla, vybavení místností ručníky a hygienickými potřebami. Zodpovídá za hospodaření s kontejnery (popelnicemi) a pravidelné vysypávání odpadkových košů. Přípravuje školní zahradu na pobyt dětí venku a provádí úklid stanovených prostor.

b) Při hlavním úklidu prováděném jednou za měsíc kromě úkonů prováděných běžně: Omyje dveře, podlahy ošetří a vyleští, utře lehátka, vysmýčí stěny, 4x ročně čistí okna včetně okenních rámu zvenku i uvnitř. Odpovídá za čistotu, včasný úklid a stanovenou teplotu místností i dodržování všech hygienických

pravidel. S dětmi jedná laskavě a v souladu s výchovným působením učitelek, pomáhá při oblékání a vyslékání dětí v šatně.

2) obsluha plynového kotle + kontrola, péče o majetek

Trvale udržuje v kotelně a příslušejících místnostech pořádek a čistotu, neskladuje zde starý papír apod. Nevykonává v kotelně práce nesouvisející s provozem kotelny. Dodržuje:

- pokyny výrobce kotlů k provozu a údržbě,
- ustanovení místního provozního řádu (kontrola těsnosti spojů a příslušných armatur, zjišťování přítomnosti CO, vyhlášky č. 91/1993 Sb.),
- stanovenou obsluhu plynového kotle,
- normu ČSN 79 0012 při obsluze expanzních nádob,
- bezpečnostní předpisy.

Kontroluje teplotu ve třídách během celého topného období, provádí regulaci tepla, kontroluje pořádek a bezpečnost v šatnách, kontroluje uzamykání oken a vchodů po výuce. Kontroluje čistotu umělého osvětlení, stav střechy, kontroluje stav hygienických zařízení, doplňuje hygienický materiál. Kontroluje správnost školních hodin, zajišťuje změny při přechodu na letní a zimní čas.

Otevírá školu, vede evidenci klíčů, zapůjčuje a přebírá klíče, zajišťuje vstup do školy pracovníkům firem, které provádějí revize, údržbu, opravy apod., vyvěšuje a udržuje v pořádku státní vlajku, zúčastňuje se prověrek BOZP.

3) pracovník obchodního provozu ŠJ

a/ Dohotovuje jídlo z polotovarů, příprava na talíř, výdej.

b/ Dbá na přesné dodržování všech hygienických předpisů, vede předepsané tiskopisy, vytváří v jídelně prostředí, které podporuje výchovu ke správným stravovacím a společenským zvyklostem.

c/ Objednává a eviduje čisticí potřeby a stolní nádobí, příbory a drobný inventář kuchyně a jídelny, pere kuchyňské prádlo a pracovní oděvy.

Asistent pedagoga

- 1) Individuální pomoc dítěti při začleňování se a přizpůsobení se školnímu prostředí.
- 2) Individuální pomoc dítěti při výchovné a vzdělávací činnosti.
- 3) Pomoc pedagogickým pracovníkům školy při výchovné a vzdělávací činnosti,
- 4) Pomoc při vzájemné komunikaci pedagogů s dítětem.
- 5) Pomoc při spolupráci se zákonnými zástupci žáka,
- 6) Přímá pedagogická činnost spočívající v pomocných výchovných pracích zaměřených na zkvalitnění společenského chování dítěte.
- 7) Přímá pedagogická činnost spočívající v pomocných výchovných pracích zaměřených na vytváření základních pracovních, hygienických a jiných návyků.
- 8) Rutinní výchovné úkony zaměřené na společenské chování, pracovní, hygienické a jiné návyky a pohybové aktivity (tzn. upevňování společenského chování, pracovních hygienických a jiných návyků, péče a pomoc při pohybové aktivizaci dítěte).

Školní asistent

- a) Poskytuje základní nepedagogickou podporu a to formou spolupráce s rodiči. Tyto činnosti provádí školní asistent pouze se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců dítěte.
- b) Zprostředkovává komunikaci s komunitou, rodinou a školou spočívající např. v aktivitách vedoucích k zajištění pravidelné docházky dětí, porozumění rodinnému prostředí dětí a zajištění přenosu informací mezi školou a rodinou. Pomáhá v překonávání bariér mezi školou a rodinou, které mohou vyplývat z odlišných životních podmínek dítěte nebo odlišného kulturního prostředí.
- c) Pomáhá v zajišťování výjezdů školy (výlety).
- d) Poskytuje přímou nepedagogickou podporu dětí v předškolním vzdělávání spočívající např. v nácviku jednoduchých činností při příchodu a pobytu ve škole nebo při akcích školy, pomoci při oblékání. Dále vykonává např. organizační činnosti při zajištění školního stravování dětí (komunikace se školní jídelnou a rodiči apod.), podporuje děti při manipulaci s pomůckami, při podpoře soběstačnosti a motivaci ke vzdělávání.
- e) **Poskytuje podporu pedagogovi při administrativní a organizační činnosti.**

Dodatek k pedagogickým podmínkám

Učitelský sbor pracuje na základě jasně vymezených kompetencí, společně vymezených pravidel, činnost směřuje k průběžnému zkvalitňování podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání.

Pedagogické pracovnice se průběžně vzdělávají prostřednictvím zajímavých seminářů, samostudiem, vzájemnými metodickými návštěvami. Ke svému povolání přistupují aktivně a odpovědně (viz výše).

Paní ředitelka provádí personální audit – pro přijímání nových pracovníků má jasně stanovená kritéria (viz pracovní náplně zaměstnanců).

Pedagogické pracovnice mají povinnost se chovat, pracovat a jednat profesionálně s láskyplným přístupem k dětem, být slušné k rodičům, kolegyním, přátelům školy.

Plán vnitřní kontrolní činnosti

Je prostředkem sjednocování, působení pedagogického kolektivu a výměny zkušeností, je to průběžná zpětná vazba prováděná v různých úhlech pohledu, v různých, avšak pravidelných časových úsecích.

Cíl:

Uplatňovat demokratický styl řízení v rámci koncepčního, personálního i technickoekonomického řízení.

Prostředky:

- vlastní zpětná vazba – sebeevaluace
- každodenní hodnocení vlastní práce jednotlivce
- každodenní hodnocení učitelky ve třídě
- vzájemné předávání informací, postřehů, výměna zkušeností, popř. stanovení strategických postupů...
- hospitační činnost ředitelky se zaměřením na práci učitelky, ale i na dosaženou úroveň dětí
- pedagogické porady jednou za dva měsíce, kolektivní evaluace za určený časový úsek
- pololetní hodnocení práce s dětmi
- zpětná vazba – od rodičů, ze ZŠ, od veřejnosti, od zřizovatele, výsledky ČŠI

Kritéria:

- hodnocení individuálních výsledků vzdělávání u dětí – záznamy o dětech
- kritéria pro pedagogickou pracovníci: kvalita práce s dětmi, přístup k dětem, individualizace výchovy, pedagogická diagnostika, kvalita vedení pedagogické dokumentace, sebevzdělávání učitelky a jeho využití v praxi, spolupráce s rodiči a veřejností, vytváření image školy a její pozitivní propagace

Plán spolupráce s rodiči a přáteli MŠ

Třídní schůzky:

1. září
2. únor
3. duben

Komunitní shledání:

1. prosinec
2. březen
3. červen

Průběžně hledáme nové formy spolupráce s rodinou, posilování vzájemné důvěry a spolupráce i dostatečné informovanosti o dění v mateřské škole.

Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi učitelkami a rodiči je vytvářeno prostředí oboustranné vzájemné důvěry a otevřenosti, vstřícnost, porozumění a ochota aktivně spolupracovat při vzdělávání dětí předškolního věku.

Rodiče mají možnost se podílet na dění v MŠ, účastnit se různých programů – vždy ale s aktivním přístupem a zapojením se do aktivit spolu se svým dítětem.

Rodiče jsou dostatečně a průběžně informováni o všem, co se v mateřské škole děje (prostřednictvím webových stránek, schůzek, nástěnek, letáčků i ústních informací). O prospívání a výsledcích vzdělávání jsou rodiče informováni, pokud mají zájem, či pokud se děje něco mimořádného. V těchto případech si učitelky sjednávají schůzku s rodiči mimo dobu jejich přímé vzdělávací práce.

Učitelky sledují konkrétní potřeby dětí, resp.rodin, nepřebírají však fci rodinného poradce, nepřekračují své kompetence při komunikaci s rodiči.

Učitelky chrání soukromí rodiny a mají povinnost zachovávat diskrétnost ve sdělovaných skutečnostech. Učitelky jsou si vědomy, že veškeré informace týkající se dítěte či rodiny (osobního charakteru) jsou důvěrné. Provozní pracovnice k těmto údajům nemají přístup.

Učitelky respektují názory a přání rodičů, pokud nepřekračují řád školy či zásady ŠVP.

Mateřská škola si je vědoma, že rodiče mají zákonnou primární povinnost v péči o dítě, pouze doplňuje rodinnou výchovu a profesionálně rodičům pomáhá při vzdělávání dětí. Prvořadým cílem spolupráce s rodiči je pro naši školu partnerství na úrovni a vzájemný respekt.

Mateřská škola chce při spolupráci s rodiči:

- Poznávat výchovný styl rodiny, prohloubit poznatky o dítěti – zkvalitňovat tak vlastní výchovné působení.
- Seznamovat rodiče s výchovnými záměry školy, které mohou aplikovat ve vedení dítěte doma.
- Poskytovat rodičům představu o zvláštностech předškolního věku, poznatky zdravotnické, hygienické, psychologické, pedagogické.

Hygienické podmínky

(viz Vyhláška č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých).

Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných v Mateřské škole Bílovice – Lutotín

Mateřská škola Bílovice - Lutotín je školou pro všechny bez rozdílu. Pro zdravotně postižené děti tento přístup znamená, že každé z nich (až na výjimky, kdy tomu brání velmi těžké postižení) jsou prioritně zařazeny do běžné školy bez ohledu na typ postižení. Není přitom rozhodující, zda dítě zvládne výchovně-vzdělávací činnost v plném rozsahu, ale to, zda při jeho zařazení převažují pozitiva (např. sociální a emoční zisk pro dítě i ostatní děti ve třídě) nad případnými nedostatky a problémy.

MŠ Bílovice - Lutotín přistupuje k integraci dětí se SVP s mimořádnou zodpovědností. Aby byla úspěšná, je třeba, aby jí předcházelo vytvoření celé řady podmínek, bez jejichž naplnění by bylo nejen zbytečné, ale i nezodpovědné dítě do běžné MŠ přijmout.

Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP:

- Naše pracoviště může na základě odborného vyšetření specializovaného pracoviště a doporučení k docházce do MŠ přijmout děti s lehkými vadami tělesného, zrakového, sluchového postižení, děti s lehkou mentální retardací, děti s poruchami pozornosti a vnímání (jedince s poruchou učení a chování), děti s poruchami řeči, autisty.
- Přijetí dítěte se SVP bude vždy řešeno individuálně v úzké spolupráci s rodiči.

Podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných:

- Po provedené diagnostice mimořádně nadaného dítěte je mu naše škola schopna nabídnout nadstandardní rozvoj podtrhující nadání, připravit individuální vzdělávací plán.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let jsou v naší MŠ vyhovující, neboť:

- mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti, zajišťuje bezbariérový přístup.
- ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek. Prostor je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- V roce 2020 byla šatna vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá, spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou

a Speciálně - pedagogickým centrem. V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

- Školení a sebevzdělávání pedagogů.

- Flexibilita a profesionální přístup celého kolektivu pracovníků MŠ.

Vzdělávací obsah školního vzdělávacího programu

Období předškolního věku, jež se podílí na utváření dětské osobnosti, chápeme v životě dítěte jako klíčové. Kde jinde začít s výchovou k ohleduplnému, citlivému vztahu k životu kolem nás, se seznamováním s kouzelným světem přírody, než u těch nejmenších. Zde nejlépe zasadíme semínka správného chování a jednání, protože v útlém dětském věku je mysl tvárná a duše čistá, nepopsaná. Pozdější přetváření zažitých, mnohdy nesprávných představ může být komplikované, ne-li nemožné. Učitelky jsou dětem pomocníkem, rádcem a oporou. Respektují osobnost dítěte a jeho potřeby.

Jednotlivé tematické celky jsou sice určitým způsobem časově rozmezeny, avšak jak je již výše psáno, nejdůležitější je přizpůsobit výchovně-vzdělávací činnost momentálnímu rozpoložení, individuálním schopnostem, zvláštnostem a potřebám dětí ve třídě. Proto učitelky mohou, v rámci daného integrovaného bloku, jednotlivé tematické celky zařazovat do výchovně vzdělávacího procesu v libovolném pořadí, což jim umožňuje program přizpůsobovat aktuální situaci a v co největší možné míře aplikovat prožitkové učení. Dále je možné do TVP různá témata doplňovat, vždy včetně cílů, očekávaných výstupů a rizik. Učitelky musí vždy dbát na rozvoj dětí ve všech oblastech a naplňování cílů danými ŠVP a TVP v průběhu vzdělávání dětí v MŠ. Tzn., že učitelka nemusí zařadit jednotlivé tematické celky, pokud dle jejího uvážení není téma vhodné vzhledem k věku, nebo děti mají v tomto tématu již dostatečné znalosti, dovednosti apod. Je rovněž na uvážení učitelky, zda mimořádně některá témata vhodně zařadí mimo integrovaný blok (v rámci opakování, či mimořádných potřeb a situací).

Specifické vzdělávací cíle dětí předškolního věku

Vzdělávání dětí je rozpracováno do 5 oblastí : Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět. Důraz klademe na vědomí, že proces vzdělávání má být pro dítě přirozenou činností a stavět na vnitřní motivaci dítěte, budovat v něm samostatnost a svobodu. Specifické cíle směřují k vytváření podmínek k optimální výchově a vzdělávání dítěte, které by mělo mít příležitost v předškolním vzdělávání získat základní kompetence, které jsou pro jeho osobnostní rozvoj, životní spokojenost a vzdělávání žádoucí.

Vzdělávací oblasti	Záměry vzdělávacího úsilí
Dítě a jeho tělo oblast biologická	Získat znalosti o svém těle a směřovat k jeho celkovému harmonickému rozvoji.
Dítě a jeho psychika oblast psychologická	Získat znalosti, dovednosti a návyky. Rozvíjet se v samostatnou, zdravě sebevědomou, vyrovnanou, sociálně vyzrálou osobnost schopnou se rozhodovat a připravenou na vstup do ZŠ.
Dítě a ten druhý oblast interpersonální	Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem.
Dítě a společnost oblast sociálně-kulturní	Zvládnout orientaci v okolním světě a chápat hodnoty a potřeby společnosti, ve které žije.

Dítě a svět oblast environmentální	Získat základní poznatky o životním prostředí a vytvářet si k němu kladný vztah.
--	--

Klíčové kompetence dětí předškolního věku

ŠVP je vytvořen tak, aby v podmínkách školy vytvářel dobré předpoklady pro osvojování klíčových kompetencí.

Kompetence	Dosažitelná úroveň (na konci předškolního vzdělávání)
Kompetence k učení	dítě pozoruje, zkoumá, objevuje a všímá si souvislostí získanou zkušenost uplatňuje v denních situacích i v učení, při ocenění se učí s chutí klade si otázky, hledá odpovědi
Kompetence k řešení problémů	dítě si všímá dění kolem sebe, snaží se situaci řešit započaté činnosti dokončuje, chápe, že neřešení problému nevede k cíli
Kompetence komunikativní	ovládá řeč, myšlenky otázky a odpovědi vyjadřuje větami, umí vyjádřit vlastní názor komunikuje kultivovaně
Kompetence sociální a interpersonální	dítě se učí plánovat, řídit, organizovat a hodnotit

	<p>rozpozná vhodné a nevhodné chování</p> <p>spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřít, respektuje dohodnutá pravidla</p> <p>samostatně rozhoduje o činnostech</p>
<p>Kompetence činnostní</p> <p>A občanské</p>	<p>uvědomuje si svá práva a práva druhých</p> <p>chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i ostatních</p> <p>váží si tradic a kulturního dědictví</p> <p>podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí</p> <p>umí si vybrat činnosti podle svých zájmů</p> <p>dokáže odmítnout nabídku trávení volného času</p>

Přehled témat a podtémat

ZÁŘÍ

Hola, hola, školka volá

Já a moji kamarádi

Já a moje rodina

Zlaté posvícení

ŘÍJEN, LISTOPAD

Království skřítky Podzimníčka

Poklady skřítky Podzimníčka

Podzimníček malířem

Strašidla

Dušičky

Bramborový týden

S nemocí si poradíme aneb ve zdravém těle zdravý duch

PROSINEC

Vánoce, Vánoce přicházejí

S čerty nejsou žerty

Adventní čas

Veselé vánoční hody

LEDEN, ÚNOR

Zima, zima, zimička, hází bílá peříčka

Čas tříkrálový

Zimní radovánky a zimní sporty

Přírodní a fyzikální zákony (např. led – sníh – voda) atd.

Zvířátka v zimě, krmení, stopy.

Z pohádky do pohádky

Masopust aneb kdo se skrývá za maskou

BŘEZEN, DUBEN

Odemyky, zamyky, otevírám trávníky

Umíme se chovat?

Lidské tělo (jak jsem přišel na svět)

Velikonoce

Kouzlo jara, vynášení Smrtky

Domácí zvířata a jejich mláďata

Pálení čarodějnic

KVĚTEN

Na světě je přece krásně

Maminka má svátek

Rozpoznávání květin, stromů a volně žijících živočichů v přírodě

ČERVEN

Malý cestovatel

Co jezdí, létá a pluje

Naše překrásná Země aneb kam nás mapa zanese

Jak je to s vesmírem

Hurá, prázdniny

TÉMA: HOLA, HOLA, ŠKOLKA VOLÁ

Podtémata a jejich doba trvání:

ZÁŘÍ:

Já a moji kamarádi – 2 týdny

Já a moje rodina – 2 týdny

Říkaneky a pranostiky:

Neděle před sv. Václavem – Tj. zlaté posvícení, tj. zlatá neděle.

Máme maso a zas maso, k tomu kousek pečeně.

21.9. Po sv. Matouši čepici na uši.

28.9. na svatého Václava každá pláňka dozrává.

30.9. O sv. Jeronýmu připravuj se už na zimu.

Charakteristika období:

Úvodní tematický celek je spojen v měsíci září s problematikou adaptačního prostředí nejen u dětí nově přicházejících do mateřské školy, ale i u jedinců, kteří potřebují čas po dlouhých letních prázdninách na opětovné přizpůsobení. Děti přicházejí do přívětivého, vkusně upraveného prostředí MŠ, v němž vládne pohoda, laskavost a vstřícnost. Seznámí se s jednotlivými prostory MŠ (třída, jídelna ložnice, zahrada), vysvětlíme dětem, kde se co dělá. Poznají jména svých vrstevníků, získají povědomí o tom, že i když jsme školka dvoutřídní, mají mezi sebou spoustu mladších i starších kamarádů. Jedinci se seznámí se svojí značkou, pedagogické pracovnice i paní školnice se dětem představí celým jménem. Kromě sebeobsluhy si děti budou postupně zvykat podřídit se společným pravidlům, vybudují si pěkné vztahy mezi sebou navzájem. Pohybový rozvoj a zdraví dětí podporujeme vhodným cvičením, činnosti se snažíme co nejvíce přenášet ven, abychom si ještě užili posledních teplých a slunečních dní. Současně provádíme monitoring toho, co každé dítě už zná a umí (pro potřeby individuální diagnostiky dítěte).

Obsah vzdělávání:

Konkrétní vzdělávací cíle:

- Rozvoj pohybových schopností a dovedností.
- Zdokonalování hrubé a jemné motoriky.
- Schopnost udržovat pořádek, uklízet po sobě.
- Rozvoj řečových schopností a dovedností.
- Rozvíjení vnímání, naslouchání, porozumění.
- Posilování poznávacích fcí (zvědavost, fantazie).
- Poznávání sebe sama, uvědomování si vlastní identity.
- Schopnost budovat pozitivní vztahy s učitelkou, vrstevníky.
- Poznávání pravidel společenského soužití.

Vzdělávací nabídka (co učitelka dítěti nabízí):

- Aktivity vhodné pro přímou adaptaci dítěte.
- Lokomoční, nelokomoční a jiné zdravotně zaměřené činnosti:
  - procvičování chůze se správným držením těla a správným postavením hlavy, odvíjením chodidel a pohyby paží*
  - procvičování chůze v pravidelném tempu kroku dle rytmického doprovodu*
  - zaujmout místo na značce*
  - procvičování technicky správného běhu s důrazem na dýchání a pohyby paží*
  - běh ve skupině stejným směrem s vyhýbáním*
  - procvičování skoku snožmo na místě, z místa, vpřed, vzad*
  - přeskok nízkých překážek plynule za sebou při chůzi nebo při běhu*
  - lezení v podporu dřepmo vpřed, i s předmětem na zádech*
  - plazení po břiše pod překážkou*
  - prolézání překážkou v podporu dřepmo*
  - podávání míče v kruhu, v řadě před sebou, za zády, v různých polohách*
  - koulení míče daným směrem*
  - házení lehkého předmětu určeným směrem*
  - procvičování rytmizace 1 4 dob ve 2/4 taktu hrou na tělo*

-procvičování pohotové reakce na změnu tempa hudby

(taneční - ukolébavka)

-krátká výdrž ve stoji jednož s upažením

-kolébka v lehu na zádech s přidržením skrčených nohou

- Smyslové hry, jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti.
- Relaxační a odpočinkové činnosti, spontánní hra.
- Sluchové a rytmické činnosti.
- Poslech čtených a vyprávěných pohádek, prohlížení knih.
- Jazykové chvílky jako propedeutika správné výslovnosti.
- Činnosti zaměřené na vzájemné soužití, půjčení hraček atd.
- Konstruktivní hry.
- Činnosti podporující prožitkové učení.
- Přirozené pozorování blízkého okolí, okolního přírodního prostředí.

Očekávané výstupy (co dítě postupně zvládne):

- Bezpečně se pohybovat a orientovat v prostoru, vědomě napodobit pohyby.
- Dbát na čistotu a pořádek.
- Umět pojmenovat věci ve svém okolí, pamatovat si jména kamarádů.
- Schopnost udržet pozornost.
- Schopnost odpoutat se na jistou dobu od rodičů.
- Uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky (sympatie, soucit, radost, strach, smutek, odmítnutí).
- Dodržovat stanovená pravidla chování.

Rizika:

- Neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte.
- Nedostatečně připravené prostředí.
- Vytváření komunikačních zábran (donucování dítěte k hovoru aj.).
- Špatný příklad dospělých.

KRÁLOVSTVÍ SKŘÍTKA PODZIMNÍČKA

Podtémata a jejich doba trvání:

ŘÍJEN, LISTOPAD

Poklady skřítky Podzimníčka– 2 týdny

Podzimníček malířem – 2 týdny

Strašidla – 1 týden

Dušičky – 1 týden

Bramborový týden – 1 týden

S nemocí si poradíme aneb ve zdravém těle zdravý duch – 2 týdny

Pranostiky:

15.10. Po sv. Tereze mráz po střeších leze.

16.10. Jaký den Havel ukazuje, taková se zima připravuje.

2.11. Když na Dušičky jasné počasí panuje, příchod zimy se ukazuje.

11.11. Na sv. Martina kouřívá se z komína.

22.11. Sv. Cecilie sněhem pole kryje.

25.11. Na sv. Kateřinu schováme se pod peřinu. Kateřina na ledě – Vánoce na blátě.

29.11. Na Saturnina skučí meluzína.

30.11. Když na Ondřeje sněží, sníh dlouho poleží.

Charakteristika období:

V tomto tematickém celku se děti seznámí s podzimní přírodou, střídáním ročních období, budou pozorovat měnící se počasí, naučí se pojmenovat jisté přírodní jevy (vítr, mlha, jinovatka, mrholení...), naučí se rozlišovat barvy, jež jsou nedílnou součástí podzimní scenérie. V rámci prožitkového učení se naučí rozlišovat plody

ovoce a zeleniny, společně s učitelkami si usmaží bramboráky. Dozví se několik užitečných rad „Jak zůstat fit a zdrav“. V závěru listopadu se bude v prostorách MŠ konat akce pro rodiče a jejich děti, podstatou bude pomocí přírodního materiálu vytvořit strašidla.

Obsah vzdělávání:

Konkrétní vzdělávací cíle:

- Zdokonalování všech smyslů.
- Rozvoj pohybových dovedností, pozitivních emocí.
- Zdokonalovat koordinaci očí a rukou.
- Rozlišovat druhy ovoce a zeleniny.
- Získat poznatky o významu ovoce a zeleniny pro zdraví člověka.
- Umět popsat děj na obrázku.
- Získávání relativní citové samostatnosti.
- Rozvoj schopnosti sebedůvěry a sebeovládání.
- Navazovat vzájemný kontakt ve hrách i mimo ně.

Vzdělávací nabídka (co učitelka dítěti nabízí):

- Pohybové aktivity:
  - procvičování chůze v pravidelném tempu kroku dle rytmického doprovodu*
  - procvičování chůze po zvýšené rovině s různými polohami paží*
  - procvičování orientace mezi překážkami při chůzi*
  - zaujmout místo na značce a při cvičení na ní setrvat*
  - pohotová reakce: střídám běhu ve volném prostoru a v určeném útvaru*
  - procvičování technicky správného běhu s důrazem na pohyb paží a na dýchání*
  - zdokonalování pohotové orientace při běhu se změnou směru*
  - pohotová reakce: střídání běhu a chůze na smluvený signál*
  - procvičování skoků na místě i z místa vpravo, vlevo*
  - procvičování přeskoků nízkých překážek plynule za sebou v chůzi*
  - procvičování skoku do výšky přes gumu s rozběhem*
  - procvičování poskoků v dřepu*

- procvičování lezení v podporu dřepmo vpřed, postupně i vzad
- seznamování s lezením v podporu dřepmo po zvýšené ploše (švédská lavička)
- seznamování s plazením po lavičce přitahováním soupaž sunem v lehu na břiše
- procvičování koulení míče v kruhu v různých polohách a s různě velkými míči
- seznamování s koulením dvěma až třemi míči současně v kruhu
- procvičování hodů drobným náčiním do dálky (drátěnka, malý míček)
- procvičování vyhazování míče do výšky oběma rukama se zapojením celého těla
- procvičování pohotovostní reakce na změnu tempa hudby při chůzi nebo při běhu
- procvičování rytmizace čtvrtových dob ve 2/4 a 3/4 taktu hrou na tělo
- procvičování kroku poskočného se střídáním nohou
- střídání jednotlivých postojů a poloh dle slovních pokynů (např. PH Kuba řekl)
- sed. přednožit, upažit, naklánět trup vpravo-vlevo (lodička)
- Vytvářet příležitosti pro sdělování zážitků, názorů a pocitů dětí při diskusi.
- Estetické a tvůrčí aktivity.
- Hry pro podporu tvořivých projevů dětí.
- Aktivity podporující sbližování dětí.
- Pouštění draka, pečení bramboráků, tvorba bramborových razítek.
- Pracovní aktivity na školní zahradě – např. úklid listí, pomoc při zazimování zahrady, krmítko pro ptáky.
- Jógové prvky hry.
- Hry s imaginárním předmětem.
- Hry a cvičení na rozvoj vnímání.

Rizika:

- Nedostatek možností projevat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky, hovořit o nich.
- Nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte.
- Nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům.
- Nepřiměřené informace o zdravotní problematice.

VÁNOCE, VÁNOCE PŘICHÁZEJÍ

Podtémata a jejich doba trvání:

PROSINEC

S čerty nejsou žerty – 1 týden

Adventní čas – 1 týden

Veselé vánoční hody – do vánočních prázdnin

Charakteristika období:

Zimní období je stvořené k tomu, abychom procítili atmosféru pohody v teple a vychutnali všechny vůně, které nám přinášejí svátky. Pro děti je nejpřitažlivější doba adventní, t.j. doba příprav vánočních svátků spojená s tím, že se na ně těší. Děti poznávají adventní kalendář, adventní věnec, na němž se s každou novou nedělí rozhoří nová svíčka. Velmi emotivní je radostné i obávané čekání na Mikuláše, čerta a anděla, kteří nikdy nepříjdou s prázdnou. Za připravené básně děti čeká sladká nadílka a někdo se zamyslí i nad tím, zda-li si zaslouží nějaký dárek. Společně s dětmi připravujeme naši školku na blížící se Vánoce. Děti pomáhají s úklidem, provádí výzdobu, tvořivě pracují, vystřihují, lepí. Vánoce nabízí využití ohromné škály výtvarných námětů a technik. Neopomenutelná je sladká vůně Vánoc - děti vychutnávají všemi smysly vanilku, skořici, hřebíček, zázvor, prakticky si vyzkouší zdobení medových perníčků bílkovou polevou. Děti se aktivně účastní zdobení stromečku, staví Betlém, vyprávíme si o postavách z Betléma. Probouzíme v dětech tvořivé myšlení - co si přejí najít pod stromečkem, zda-li Ježíšek vyplní jejich přání. Vánoce mají i svou charakteristickou zvukovou podobu. Rozeznávají rolničky, zvonky, děti zpívají koledy. O Vánocích také ve větší míře využíváme nabídky koncertních a divadelních představení. Seznamujeme děti se starými vánočními zvyky, jako je rozkrojení jablíčka, pouštění lodiček, hořící prskavky, s typickým štedrovečerním jídlem. Vyvrcholením vánočních oslav je společné a pohodové posezení dětí u stromečku s rozbalováním dárků.

Dětem objasňujeme rčení „Svátky pokoje a klidu“, připomínáme, že je důležité prožívat radost ve společnosti těch, které máme rádi a upevňujeme tak v dětech citové vztahy k rodině a k nejbližšímu okolí.

Obsah vzdělávání:

Konkrétní vzdělávací cíle:

- Grafomotorické cviky.
- Ovládat koordinaci ruky a oka.
- Pochopit pravidla jednoduchých honiček.
- Zdokonalovat pohybové dovednosti:
- rozvoj řečových dovedností – náprava vad výslovnosti,
- rozvoj paměti a pozornosti,
- rozvoj sociální citlivosti,
- rozvoj základních kulturně společenských návyků a dovedností,
- Schopnost chovat se prosociálně.
- Poznávání jiných kultur.
- Všimnout si změn v přírodě, zjištění, že se krátí den a prodlužuje noc.
- Poznat, že ptáčky a zvířátka se bez naší pomoci neobejdou.

Vzdělávací nabídka (co učitelka dítěti nabízí):

- Pohybové hry, přirozené pohybové aktivity:
- *procvičování chůze za vedoucím dítětem se změnou směru*
- *procvičování chůze po zvýšené rovině s otočkou na místě*
- *procvičování změny délky kroku při chůzi mezi překážkami*
- *pohotová reakce: střídání běhu ve volném prostoru a v určeném útvaru*
- *procvičování přeběhů k cíli na určenou vzdálenost*
- *procvičování hmitů v mírném zhoupnutí do podřepu a s výskokem do vzpažení se správnou koordinací celého těla*
- *střídání skoku snožmo přes nízkou překážku a překračování nízké překážky plynule za sebou*
- *procvičování poskoků v dřepu*

- procvičování lezení v podporu dřepmo po zvýšené ploše (švédská lavička)*
- seznamování s vylézáním a slézáním na žebříny se správným uchopením rukou, střídavě ruka, noha*
- seznamování s lezením v podporu dřepmo vzad*
- procvičování koulení dvěma až třemi míči současně v kruhu*
- házení většího míče obouruč na překážku (koš, obruč)*
- podávání různě velkých míčů ve dvojici v různých polohách*
- procvičování kroku poskočného se střídáním nohou*
- procvičování pohotového přerušení pohybu na smluvené znamení a setrvání v dané poloze*
- kotoul vpřed ze stoje rozkročného do sedu*
- skoky na místě s obratem (čtvrt obrat, půl obrat)*

- Činnosti zajišťující pohodovou atmosféru.
- Vyprávění podle skutečnosti.
- Přednes, recitace, společenské chování při vystoupení.
- Činnosti zaměřené na rozvoj sluchové a zrakové paměti.
- Estetické a tvůrčí aktivity.
- Aktivity podporující přátelství.
- Setkávání s dramatickým a hudebním uměním mimo školu (divadelní představení).

Rizika:

- Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší konflikty s ostatními.
- Nesprávný mluvní vzor.
- Denní režim nevyhovující fyziologickým dětským potřebám a zásadám zdravého životního stylu,
- Nedostatek možností projevat vlastní city a hovořit o nich.
- Citově chladné vedení dětského kolektivu.
- Nedostatek možností pro rozvoj dětské fantazie, převažující důraz na pamětní učení.
- Příliš racionální, hotový a uzavřený výklad vánočních svátků.

- Nedostatečné, nepřiměřené, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí.

TÉMA: ZIMA, ZIMA, ZIMIČKA, HÁZÍ BÍLÁ PEŘÍČKA

Podtémata a jejich doba trvání:

LEDEN, ÚNOR:

Čas tříkrálový – 1 týden

Zimní radovánky a zimní sporty – 2 týdny

Přírodní a fyzikální zákony (např. led – sníh – voda) atd. – 1 týden

Zvířátka v zimě, krmení, stopy – 1 týden

Z pohádky do pohádky – 2 týdny

Masopust aneb kdo se skrývá za maskou – 1 týden

Pranostiky:

Na nový rok o slepičí krok.

6.1. Na tři krále o krok dále.

Únor bílý pole sílí.

2.2. Na Hromnice o hodinu více.

Charakteristika období:

Kolo roku roztočil leden a kraji vládne zima. Děti budou v daném tematickém celku pozorovat koloběh přírody v zimě, budou se snažit vnímat potřeby volně žijících zvířat, získají potřebu o zvířátka pečovat a pomáhat jim. Zima v lese znamená pro zvěř spokojit se s málem. Naštěstí pro ni jí zhoustly kožíšky, které zvířátka chrání před štíplavým mrazem. Ptáci hledají poslední zbytky bobulí

a sezobávají drobky a semínka, co najdou. Vyprávíme si o zimním spánku drobných zvířat – sysla, křečka, hraboše, ježka. V zasněžené krajině můžeme hledat stopy zvěře a ptáků. Vyprávíme si o tom, jak zvířata v zimě žijí, čím se živí, jak je můžeme chránit a popřípadě jim pomáhat přežít.

Zimní období spojujeme se sněhem a mrazem a v hojné míře využíváme pozorování a pokusy. Provádíme pokusy se sněhem a ledem, např. z rozpuštěného sněhu zbyde špinavá voda, při silném mrazu můžeme s dětmi poslouchat, jak sníh i led pod nohama křupe. Překvapivé pro děti může být, že i malé kousky ledu i velké ledové kry plavou. Pozorujeme rampouchy, ledové květy na oknech, samotné sněhové vločky, které jsou hebké a velmi rozmanité, na dlani se rozpouštějí. Ze sněhu lze tvořit koule, děti házejí kouli na cíl, sledují, jak se sníh nabaluje na malou kouli až vznikne koule velká – stavění sněhuláků, děti mohou pozorovat stopy vlastních bot. Je-li dostatek sněhu, děti jej využijí k zimním radovánkám – sáňkují, lyžují a bruslí. Některé děti se jistě rády pochlubí, že byly s rodiči na horách. Nezapomeneme děti poučit, jaké zásady bezpečnosti je nutné dodržovat při zimních sportech a že i zamrzlá ledová plocha může skrývat velké nebezpečí. Nezapomeneme na naši přírodu – jak vypadá les v zimě. Upozorníme děti na rozdíl stromu listnatého a jehličnatého, na některé druhy jehličnatých stromů, na okrasné dřeviny a keře, které zůstávají zelené po celou zimu. Probudit větvičky ze zimního útlumu můžeme pokusem s rychlením třešňových větviček, větviček zlatice aj.

Koncem února budou děti poznávat karnevalové veselí v maskách. Karnevalové veselí má být nejveselejším obdobím v roce, celá školka si tento čas jak se patří užije, děti budou skotačit, tancovat, hodovat, soutěžit a radovat se.

Blíží se také období zápisů do ZŠ. S předškolními dětmi individuálně provedeme testy školní zralosti, připomeneme jim některou ze známých básní, procvičíme znalost jména a adresy dětí, znalost geometrických tvarů, matematické schopnosti a řečové dovednosti. U dětí, které zahájí povinnou školní docházku, provedeme propedeutiku psaní a čtení. Jedinci předškolního věku budou prožívat své úspěchy i neúspěchy, budou vedeny k tomu, že úsilím a snahou je možné překážky překonávat a prožívat své úspěchy.

Obsah vzdělávání:

Konkrétní vzdělávací cíle:

- Rozvoj pohybových schopností a dovedností.
- Zdokonalování hrubé a jemné motoriky.
- Zvládnout orientaci v prostoru.
- Schopnost udržet rovnováhu v nerovném terénu.
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu.
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora zájmu o učení.
- Zdokonalování schopnosti sebekontroly.
- Posilování prosociálního chování.
- Vytváření pozitivního vztahu k přírodě, k volně žijícím živočichům.

Vzdělávací nabídka (co učitelka dítěti nabízí):

- Rozvoj pohybových schopností a dovedností, zdravotní vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové, relaxační cviky a činnosti zaměřené na:
  - zvládnutí chůze s orientací v prostoru*
  - dodržení chůze v zástupu za vedoucím dítětem*
  - zvládnutí chůze se změnou délky kroku (drobné krůčky, delší kroky, vysoké zvedání kolen)*
  - zvládnutí běhu v upažení a s orientací v prostoru*
  - reagování na sluchový signál a na rychlou změnu postojů a poloh*
  - pochopení pravidel honičky*
  - procvičení přípravné fáze skoku*
  - pérování v kolenou*

- poskoky ve dřepu a výskoky ze dřepu
- přeskoky nízkých překážek proudem za sebou v běhu
- lezení v podporu dřepmo i „po třech“
- lezení v podporu dřepmo pod překážkou
- hod papírovou koulí jednoruč přes napnuté lano
- zvládnutí dlouhého sunného kroku
- zvládnutí chůze stranou
- Manipulační činnosti, jednoduché úkony s pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem.
- Slovní hádanky, pracovní listy.
- Námětové hry a činnosti, estetické činnosti s využitím netradičních technik a materiálů.
- Řešení myšlenkových praktických problémů.
- Písmena, slabiky, slova, věty.
- Číslice, porovnávání velikosti, porovnávání tvaru, barev, pravolevá orientace
- Činnosti přibližující dítěti logické posloupnosti dějů, příběhů.
- Návčik organizačních dovedností.
- Sledování přírodních jevů.
- Kognitivní činnosti – kladení otázek a odpovědí, diskuse nad problémem.

Rizika:

- Nedodržování pravidel péče o zdravé prostředí v provozu mateřské školy.
- Zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině.
- Převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti.
- Nedostatek možností projevovat vlastní city, dojmy, prožitky.
- Nedostatečné a nepřiměřené informace, nepravdivé nebo žádné odpovědi na otázky dětí.

TÉMA: ODEMYKY, ZAMYKY, OTEVÍRÁM TRÁVNÍKY

Podtémata a jejich doba trvání:

BŘEZEN, DUBEN

Lidské tělo (znalost částí lidského těla, orgány) – 2 týdny

Kouzlo jara, vynášení Smrtky – 1 týden

Domácí zvířata a jejich mláďata – 2 týdny

Velikonoce – 2 týdny

Pálení čarodějnic – 1 týden

Říkanky a pranostiky:

Březen, za kamna vlezem.

12.3. Na svatého Řehoře čáp letí přes moře, žába hubu otevře,

ledy plují do moře, líný sedlák, který neoře.

19.3. Svatý Josef s tváří milou končí zimu plnou.

Duben, ještě tam budem.

Charakteristika období:

Úvodní téma integrovaného bloku napovídá, že hlavním cílem a záměrem bude:

- a) Seznámit děti se stavbou lidského těla, s funkcemi tělesných orgánů, sexuální výchovou (růst těla a jeho proměny, ne každé dítě se narodí zdravé, akceptování odlišností).
- b) Seznámit děti se změnami, které jarní období přináší (seznámí se s životními podmínkami stromů a květin, s některými druhy domácích zvířat a jejich mláďat).
- c) Prohloubit prosociální chování ve společnosti.
- d) Užít si čarovný týden. Dívky se promění v čarodějnice, chlapci ve skřítky – diskotéka, soutěže, opékání špekáčků na školní zahradě.

Obsah vzdělávání:

Konkrétní vzdělávací cíle:

- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.
- Mít povědomí o nutnosti pohybu.
- Rozvoj řečových schopností, podpořit samostatný mluvený projev.
- Zvládnout analytické činnosti, určit hlásku na začátku slova, určit počet slabik.
- Rozvoj jazykových receptivních dovedností (vnímání, naslouchání).
- Získání znalostí o lidském těle.
- Rozvoj základních kulturně-společenských návyků, vnímat změny společenského prostředí, porozumět základním nonverbálním projevům.
- Vnímat jarní a velikonoční tradice a zúčastnit se jich (Den zajíčka).
- Prohloubit mezilidské vztahy.
- Upevňovat znaky jara.
- Umět pojmenovat domácí zvířata a jejich mláďata.

Vzdělávací nabídka (co učitelka dítěti nabízí):

- Rozvoj pohybových schopností a dovedností, zdravotní vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechové, relaxační cviky,
- Artikulační, zrakové, sluchové hry, hry se slovy, napodobování zvuků.
- Přímé pozorování probouzející se krajiny.

- Aktivita podporující sbližování dětí.
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách – společné řešení problémů.

Rizika:

- Omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednostranná nabídka pohybových činností.
- Omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti, omezování samostatnosti dítěte při činnostech, málo příležitostí k pracovním úkonům.
- Nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti.
- Nedostatečná motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění.
- Málo příležitosti a prostoru k experimentaci, exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací.
- Nedostatek pozitivních příkladů a vzorů prosociálního chování, málo vstřícné postoje dospělých k dítěti i k sobě navzájem.
- Časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti.
- Nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu a vývoji, o funkcích některých částí a orgánů, o zdraví i možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí,
- Nepřiměřené zahlcování podněty a informacemi.
- Nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhým dítětem.

TÉMA: NA SVĚTĚ JE PŘECE KRÁSNĚ

Podtémata a jejich doba trvání:

KVĚTEN

Maminka má svátek – 2 týdny

Rozpoznávání květin, stromů a volně žijících živočichů v přírodě – 2 týdny

Pranostiky:

Máj, vyženem kozy v háj.

15.5. Žofie, noci upije.

Charakteristika období:

Země není jen planetou, ale i naším domovem. Děti se učí pozorovat a objevovat, podporujeme je v prohlížení atlasů a map. Zážitky děti získávají i poznáváním vlastního životního prostředí – jaké krásné květy oživují louku, jak žije strom apod. Děti si mohou všimnout mnoha věcí, které je obklopují, naučí se jim porozumět, poznají, co nám Země nabízí a co ještě člověk musí objevit. Děti se učí vážit si životního prostředí a pečovat o něj. Svět zvířat je pro děti neustálým

zdrojem úžasu, i jejich domovem je planeta Země. Zvířata ve volné přírodě také dýchají, spí a mnohá žijí v rodinách. Vedeme děti k lásce ke všemu živému, protože potom budou děti zvířata respektovat a laskavě s nimi zacházet. Při hrách se děti seznámí s různými druhy zvířat (suchozemská, vodní, ptáci, hmyz), obeznámí se s problematikou ohrožení některých druhů zvířat a poznají, že zvířata žijí v určité krajině, která je jejich životním prostředím (jinde by zahynula). Domov, to není jen místo, kde žijí, ale i máma s tátou, ostatní příbuzní a přátelé. Jarní atmosféra předurčuje oslavu mateřství, proto si s dětmi připomínáme Svátek matek. Děti vedeme k hlubšímu citovému prožitku právě při přípravě programu pro maminky a při výrobě dárečku. Imobilním babičkám v obci chodíme pravidelně přát až k nim domů s květinou a přáníčkem.

Obsah vzdělávání:

Konkrétní vzdělávací cíle:

- Rozvoj pohybových dovedností při cvičení na náradí, při pobytu venku.
- Zdokonalování verbálního a nonverbálního projevu.
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči.
- Vytváření základů pro práci s informacemi (počítačové programy, encyklopedie).
- Rozvoj respektu, přizpůsobivosti, tolerance.
- Těšit se z příjemných zážitků na společných akcích.
- Schopnost zapamatovat si krátké texty básní a písní.
- Oslavit spolu s maminkou její svátek v prostorách MŠ.
- Upevnit citové vztahy k přírodě.

Vzdělávací nabídka (co učitelka dítěti nabízí):

- Dechová cvičení.
- Pohybové aktivity zaměřené na:
  - procvičování chůze po špičkách se vzpažením*
  - procvičování chůze se skrčováním přednožmo k zlepšení rovnováhy*
  - procvičování chůze po zvýšené, šikmé nebo pohyblivé ploše*

- procvičování běhu po špičkách*
- procvičování běhu po úzké cestičce*
- procvičování běhu v daném rytmu*
- procvičování skoku do dálky se švihem paží*
- procvičování výskoku do vzporu klečmo*
- lezení a plazení po zemi/zvýšené ploše*
- výstup a sestup po žebřících*
- přelézání překážek*
- prolézání nářadí*
- hod míčem horním obloukem*
- nácvik koulení míčem určitým směrem*
- nácvik chytání míče po odrazu od země*
- střídání jednotlivých postojů a poloh dle slovních pokynů, kotoul vpřed*
- Práce s obrazovým materiálem. Hry na podporu tvořivosti, představivosti a fantazie (poznávací, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční).
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv.
- Kognitivní činnosti – kladení otázek a hledání odpovědí.
- Výtvarná činnost při hudbě.
- Poznávání ekosystémů, péče o životní prostředí.
- Záměrné pozorování přírody, rozhovory o výsledku pozorování.
- Výlety s ekologickým námětem do okolí.

Rizika:

- Nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a v jeho dění a řádu.
- Převaha zprostředkovaného poznání světa (encyklopedie).
- Přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů.
- Nemožnost spolupodílet se na volbě činností a témat.
- Převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie.
- Nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte.
- Zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat.

TÉMA: MALÝ CESTOVATEL

Podtémata a jejich doba trvání:

ČERVEN

Co jezdí, létá a pluje (dopravní výchova, BOZP) – 1 týden

Jak je to s vesmírem – 1 týden

Naše překrásná Země aneb kam nás mapa zanese – 2 týdny

Hurá, prázdniny – 1 týden

Pranostiky:

8.6. Medardova kápě, 40 dní kape

15.5. Žofie, noci upije

Charakteristika období:

V rámci tohoto tématu děti získají formou hry informace o tom:

- Co je to zeměkoule, jak vypadá (hory, řeky, pohoří, světadíly), kde leží naše Česká republika.
- Kde všude jsem již s rodinou byl, jakým dopravním prostředkem jsem cestoval.
- Jací lidé žijí na Zemi (multikultura) – kultura, umění.
- Co je to vesmír, návštěva hvězdárny.
- Co všechno k prázdninám patří – bezpečnost při koupání a jiné sportovní aktivitě.
- Jak se chovat v přírodě, co dělat, když se ztratím.

Téma Malý cestovatel je zároveň časem loučení – Zahradní slavnost, pasování školáků, Pyžámková noc, příprava předškoláků na vstup do školy (vytvoření pocitu radosti).

Obsah vzdělávání:

Konkrétní vzdělávací cíle:

- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti.
- Zdokonalování jemné motoriky (malovat / kreslit uvolněnou rukou).
- Získání schopnosti záměrně řídit své chování, prodlužovat vytrvalost u činnosti.
- Schopnost udržet pozornost a dokončit započatou činnost.
- Schopnost verbálně a nonverbálně komunikovat, sdělovat své pocity a prožitky.
- Respektovat druhé, schopnost podřídit se většině.
- Vytváření povědomí o existenci kultur a národností.
- Získání znalostí o Zemi, vesmíru.

Vzdělávací nabídka (co učitelka dítěti nabízí):

- Pohybové hry (běhy, skoky, lezení, kotouly atd.).
- Zdravotně zaměřené činnosti, dechové cviky s prvky jógy.

- Jednoduché pracovní činnosti v oblasti úklidu, úpravy prostředí.
- Smyslové, psychomotorické, hudební a relaxační hry.
- Činnosti zaměřené k vytváření – chápání – osvojování poznatků.
- Činnosti podporující touhu po dalším poznání.

Rizika:

- Nedostatek porozumění, ocenění úspěchu.
- Nevhodný mravní vzor dospělých.
- Málo příležitostí k samostatným řečovým projevům, uzavřenost školy vůči existujícím problémům a aktuálnímu dění.
- Nedostatek estetických a etických podnětů.
- Mnoho nefunkčních pravidel ve skupině.
- Prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým.

Zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávací obsah RVP PV není třeba pro dvouleté děti měnit. Všechny očekávané výstupy i klíčové kompetence jsou nastaveny tak, aby učitel vedl každé dítě k jejich postupnému dosahování v takové míře, která je pro dítě akceptovatelná. Při práci s dětmi mladšími tří let učitel volí přiměřené metody a formy vzdělávání. S ohledem na bezpečnost i možnosti konkrétních dětí, pracuje s menšími skupinami nebo individuálně, vybírá takové činnosti, které dítě zvládne, počítá se zapojením všech smyslů, nastavuje si přiměřené vzdělávací cíle. Nejdůležitější je prostor pro volnou hru.

Dvouleté dítě ve vzdělávacím prostředí

V zájmu dosažení harmonického rozvoje tělesných i duševních schopností je nutné každé dítě dobře znát. Nelze působit na všechny děti stejně, liší se jednak

věkovými, ale i individuálními zvláštnostmi. Znalost vývoje dítěte je pro učitelku nezbytná. Dítě se vyvíjí jednak zráním vrozených dispozic, jednak působením vnějšího prostředí. Výchova a vzdělávání dětí v batolecím věku se tedy musí maximálně přizpůsobit vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla vývojová specifika v plné míře respektována. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v takovém rozsahu, který individuálně potřebuje a v kvalitě, jež mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení vycházelo z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků. Jen tak je možné zajistit, aby výchovné a vzdělávací aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo citlivě podněcováno, pozitivně motivováno a vhodně stimulováno.

Na základě zkušeností nabízíme program pro děti mezi 2. a 3. rokem.

který je postaven na:

- chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem.
  - prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb.
  - výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let.
  - podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti.
- (dbát na toto při budoucích rekonstrukcích).

Péče o děti do tří let

Vycházíme z toho, že se dítě nejlépe učí nápodobou a na základě tzv.
dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě

podvědomě osvojí). Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům. Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků ve formě her, písniček, knížek atd. Cílem je rovněž prostřednictvím hry a zábavy docílit vytvoření zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře a bude tak moci rozvíjet svou jedinečnou osobnost. Důraz je kladen i na dostatek pohybu, což umožňuje vhodné, vstřícné, podnětné a obsahově bohaté prostředí i okolí mateřské školy. Délka trvání činností může trvat u mladších batolat 5 -10 minut u starších batolat 10-15min. Také klademe důraz na nepostradatelnou hru, již se rozvíjí vnímání, pohyby, řeč, citový život i sociální vztahy.

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem:

Dítě a jeho tělo

Pro děti do 3 let jsou nepřijatelné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po rukou, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.

Chůze:

- zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží,
- chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty
- rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana
- podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení

Běh:

- rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10-15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly
- vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed a leh

Skok:

- seskočit z výšky 20 – 30 cm, přeskoky z nohy na nohu
- výskok do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou)
- rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje
- zvládnutí nácviku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa
- zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí

Lezení:

- zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení
- zdokonalení dovednosti bezpečného přelézání a podlézání překážek
- rozvoj dovednosti lezení po bříšku, k cíli, mezi překážkami
- rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlízky samostatně i s dopomocí, schopnost prolézt strachovým tunelem

Házení:

- rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů
- zvládnutí předávání míčků z ruky do ruky, házení míčem o zem
- zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano
- dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi

Hudebně-pohybové chvílky:

- vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písních, taneční improvizace)

Seznamování s vodou:

- odbourat strach z vody, namočit si ruce i obličej
- posilování radosti z chůze či běhu v brouzdališti (voda do výše kolen)

Sáňkování a lyžování:

- rozvoj přirozeného pohybu v obtížnějším prostředí
- umět zacházet se saněmi, kluzáky

-podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu

Otužování:

-rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 10-15 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů, stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; hra s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky – navlékání).

- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou) zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hudební chvílka: hra na dětské Orffovy hudební nástroje, poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); zpěv písní.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů, překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky), jízda na tříkolce, navlékání korálků, napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě, schopnost jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat),
- převléknout se, rozepínat knoflíky, samostatně použít toaletu, umýt si ruce, dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla

Dítě a jeho psychika

Postupně pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky, třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), rozlišuje vlastnosti předmětů (krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé), reaguje na změnu místa (sem, tam), reaguje na změnu polohy věcí, osob (polož, pověs, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd.), chápe jednoduchá označení času (ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd.), rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru, rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky, umí odpovídat na otázky, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutky), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla. Dokáže slovně vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit, třídí dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,..), reaguje na jednoduché výzvy, chápe jistá časová označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom,..), rozlišuje různé zvyky.

Dítě a ten druhý

Chce pomáhat, zapojuje se do společenských her a do důležitých událostí v MŠ (oslavy, kulturní akce, besídky), pozoruje starší děti, dodržuje pravidla slušného chování, komunikuje se svými vrstevníky.

Dítě a společnost

Podílí se na společných činnostech, přijímá základní hodnoty v tomto společenství, rozvíjí poznávání, formuje počáteční postoje k okolnímu prostředí, rozvíjí orientaci ve známém prostředí.

Dítě a svět

Získává pozitivní vztah k místu, ve kterém žije. Vytváří si povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou. Rozvíjí poznatky o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech, sleduje změny v přírodě během roku.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, navozovat radostnou náladu při přípravě svátků, podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky, propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, krátké výlety. Hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat. Praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí

běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); začíná chápat označení pro prostorové a časové vztahy. Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí, udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličej, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

Zajištění vzdělávání dětí se SVP

Příprava na nástup integrovaného dítěte:

Veškerý personál školy musí být seznámen se všemi omezeními, opatřeními a organizačními změnami, které nástup dítěte se SVP bude vyžadovat. Personál školní jídelny musí být seznámen se speciálními stravovacími návyky dítěte, nejlépe za přítomnosti rodičů, s případnými omezeními dítěte, či potravinovými alergiemi. Ve třídě by měla být na dostupném místě umístěna karta s informacemi o zdravotním stavu dítěte, jeho zvláštěnostech a potřebách. Tato karta by měla obsahovat také informace o způsobech poskytnutí první pomoci dítěti personálem školy a telefonní kontakty na zákonné zástupce dítěte, ošetřujícího lékaře, na pracoviště, které v případě zdravotních potíží zajistí odborné a rychlé ošetření a na další odborníky. Vše musí být ale uloženo tak, aby byla zároveň zajištěna ochrana osobních dat dítěte. Měla by být vedena evidence o aktuálním stavu dítěte. Pedagogický personál si musí jasně vymezit role pedagoga a asistenta.

Nástup dítěte se SVP

Dítě se SVP nastupuje do mateřské školy po předání veškeré potřebné dokumentace (evidenční list s potvrzením lékaře, že je dítě schopno docházet do mateřské školy, že je řádně očkováno, zprávy o aktuálním zdravotním stavu dítěte a omezeních s ním souvisejících, dohoda o docházce podepsaná oběma stranami, vyjádření PPP a SPC, případně další dokumentace). Rodiče předají při nástupu dítěte pedagogickému personálu veškeré osobní a zdravotní pomůcky dítěte s náležitými instrukcemi k jejich použití – v písemné formě. Zároveň je nutné přesně vymezit umístění těchto pomůcek a vymezit odpovědnost za jejich případnou ztrátu nebo poškození. Dítěti se SVP je po dohodě s rodiči umožněna

aklimatizace dle jeho konkrétních osobních potřeb. Dítě je postupně seznámeno s celou svou třídou i dětmi, šatnou, WC a umývárnu, kuchyňkou a postupně i s celou školou a všemi jejími zaměstnanci. Dítěti určíme jeho stále místo nejen v šatně, ale i při stolování u stolu. Postupně je dítě seznamováno přiměřeným způsobem s denním režimem ve třídě. Asistent pedagoga i pedagogický personál třídy by zpočátku měl vyhodnotit každý den a domluvit se na případných změnách a doladit další postup. Vše by se mělo odrazit také v TVP.

Forma a metodika práce s dítětem se SVP

Je dobré si tvořit individuální vzdělávací plány (IVP). Způsob práce s dítětem řeší a plánují společně pedagogové i asistent. Zpočátku se asistent zcela věnuje dítěti, doprovází ho téměř na každém kroku, postupně se ale snaží vést dítě k co největší samostatnosti, samozřejmě za nepřetržitého dohledu. Cílem asistenta i pedagoga by mělo být stát s „pouhým stínem“ dítěte a tak ho plně začlenit do běžné skupiny dětí ve třídě. Vzájemná komunikace pedagogů, asistenta a ostatního personálu probíhá mezi asistentem a pedagogy dané třídy denně. Personál školy je o postupu a vývoji dítěte s SVP informován na společných poradách, nebo individuálně dle potřeby. Vzdělávání dětí se SVP a dětí mimořádně nadaných upravuje také RVP PV, jenž vychází z respektování individuálních potřeb a možností dítěte.

U dětí s tělesným postižením se zaměříme na:

1. pravidelné procvičování jemné a hrubé motoriky,
2. pravidelnou logopedickou péči klinického logopeda,
3. každodenní logopedickou péči a oromotorika,
4. ergoterapii – činnostní terapie, která zahrnuje práci se samotvrdnoucí hmotou, dotekovou terapii,
5. reflexní a uvolňující masáže,
6. předplavecký výcvik.

U dětí se zrakovým postižením se zaměříme na:

1. osvojení specifických zvládnutelných dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsahu,
2. dodržování předepsané zrakové hygieny,
3. využívání vhodných kompenzačních pomůcek,

4. zraková cvičení:

- cvičení barvocitu (rozlišování barev, rozpoznávání základních barev, rozpoznávání barevných odstínů),
- třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barvy,
- cvičení prostorového chápání (doplňování tvaru, doplňování obrázku, doplňování barvy),
- cvičení analyticko-syntetické činnosti (např. poznávání neúplných předmětů, vyhledávání vzájemně souvisejících obrázků, vyhledávání detailů na obrázku, apod.),
- cvičení zrakové paměti,
- cvičení jemné motoriky,
- orientace v makro a mikroprostoru,
- světelná terapie a relaxační cvičení očí.

U dětí se sluchovým postižením se zaměříme na:

1. osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte,
2. dodržování sluchové hygieny,
3. využívání vhodných kompenzačních pomůcek,
4. cvičení a hry na rozvoj detekce zvuku (schopnost reagovat na přítomnost nebo nepřítomnost zvuku),
5. rozlišování různých zdrojů zvuku,
6. rozlišování intenzity zvukových podnětů,
7. nacvičování podmíněných reakcí na zvukový nebo hlasový podnět,
8. rozvíjení senzomotorických dovedností ve třech typech cvičení a her (sluchově - motorická, zrakově - motorická, kinesteticko - motorická).

Rozvíjení zrakového vnímání jako základ pro nácvik odezírání:

1. cvičení prostorového chápání,
2. třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barvy,
3. cvičení barvocitu,
4. cvičení analyticko-syntetické činnosti,
5. cvičení zrakové paměti,
6. rozvíjení komunikačních dovedností:

- budování pasivní a aktivní slovní zásoby,
- nácvik správného dýchání, fonace a artikulace.

U dětí s mentální retardací se zaměříme na:

osvojení specifických dovedností zaměřených na zvládnutí sebeobsluhy a základních hygienických návyků v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

U dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování):

V případě, že by měly děti problém s komunikací, mohli bychom používat alternativní komunikaci:

- vkládání znaků a gest do řeči,
- metoda VOKS (Výměnný obrázkový komunikační systém),
- individuální logopedická péče (prvky orofaciální motoriky - motorika rtů, brady, čelisti, jazyka a ústní dutiny, dechová a rytmická cvičení),
- rozvoj grafomotoriky,
- rozvoj vizuomotoriky (koordinace oko – ruka),
- individuální nácvik hlásek,
- nácvik větných stereotypů a rozvoj paměti.

U dětí bychom rozvíjeli a podporovali také sociální vývoj, který je v různé míře narušen u všech dětí s autismem:

- nácvik očního kontaktu,
- nácvik adekvátních emocionálních projevů – umět zvládat různé sociální situace,
- odbourávání negativních projevů chování a agrese (autoagrese, agrese vůči druhé osobě),
- nácvik společných her – dodržování jednoduchých pravidel, střídání ve hře,
- zvládání kamarádkých vztahů,
- nácvik základních sociálních interakcí,
- rozvíjení sociálního a společenského chování.

U dětí s poruchami řeči se zaměříme na:

1. logopedickou péči,
2. zajištění klidného prostředí,

3. využívání vhodných kompenzačních pomůcek,
4. rozvoj slovní zásoby s užíváním všech slovních druhů,
5. rozvoj řeči ve všech jazykových rovinách (foneticko-fonologická, lexikálně - sémantická, morfologicko - syntaktická, pragmatická),
6. dechová a fonační cvičení,
7. procvičování orofaciální motoriky a artikulační cvičení (cviky potřebné pro posílení či rozhýbání patřičných částí mluvidel),
8. procvičování orientace hrotu jazyka před zrcadlem,
9. automatizace správné výslovnosti (při spontánní mluvě),
10. rozvoj fonemického sluchu a fonemické diferenciacce (schopnost slyšet jednotlivé fonémy - analýza, syntéza, rytmizace, rýmy),
11. rozvíjení jemné motoriky a grafomotoriky,
12. úzkou spolupráci s klinickými logopedy.

U dětí ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí a u dětí s oslabeným rodinným zázemím jsou uplatňovány speciální vzdělávací metody umožňující včasnou diagnostiku a rozvojovou stimulaci dětí. Při práci s dětmi je však nutné respektovat jejich individuální možnosti a potřeby.

Zajištění vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Rámcovost RVP PV umožňuje, aby školní, třídní i individuální vzdělávací program, jeho obsah i podmínky, byly dle potřeb a možností rozumně přizpůsobeny mimořádným schopnostem dětí a popř. doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Rozvoj a podpora mimořádných schopností by měla být zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a šíři obvyklé vzdělávací nabídky. Vzdělávací obsah je upraven tak, aby děti nebyly přetěžovány a byla zajištěna pestrost a širší vzdělávací nabídky. Běžné aktivity dětí jsou doplňovány o další činnosti dle zájmu a mimořádných schopností, nebo nadání dítěte.

Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, rodiči, a dalšími odborníky:

Podmínkou k realizaci integrace dítěte je vzájemná spolupráce s rodiči, školskými poradenskými zařízeními PPP, SPC a dalšími odborníky, například pediatry, logopedy, dětskými psychology a podobně. Mezi školou a rodiči by mělo docházet k vzájemné spolupráci zejména v oblasti informovanosti školy o výsledcích speciálně pedagogických, psychologických vyšetřeních, aktuální informace o zdravotním stavu dítěte, výchovných a vzdělávacích pokrocích a také o problémech z rodinného prostředí. Důležitý je stejný přístup k dítěti ze strany rodiny a školy. S poradenskými zařízeními škola spolupracuje i při vytváření IVP, řešení odkladů školní docházky a zajištění pedagogické asistence. V případě závažnějších poruch je nutná spolupráce s dalšími odborníky, kteří zajišťují péči o děti (zajištění kompenzačních pomůcek, výjimek stravování apod.)

Docházka dětí předškolního věku

S účinností od 1. ledna 2017 je stanoveno dětem, které dosáhnou pěti let do měsíce září, nastoupit v následujícím školním roce k povinnému předškolnímu vzdělávání. Od září 2017 je zaváděno přednostní přijímání čtyřletých dětí pocházejících ze spádového obvodu dané mateřské školy (týká se pouze obecních mateřských škol). Mateřská škola musí přijímat všechny děti starší čtyř let ze své spádové oblasti do naplnění kapacity (v případě nedostatečných kapacit budou mít přednost děti pětileté přijímané k povinnému předškolnímu vzdělávání). V souvislosti s tímto opatřením byla v roce 2020 navýšena kapacita MŠ pro 35 dětí, MŠ Bílovice – Lutotín se od 1.9.2020 stává dvoutřídní mateřskou školou.

Omlouvání neúčasti dětí ve vzdělávání v posledním ročníku předškolního vzdělávání

Novela školského zákona stanoví v § 34a odst. 4 školského zákona podrobnosti omlouvání takto: „**Podmínky** pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví školní řád. Ředitel mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte; zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.“

Časové rozpětí plnění povinného předškolního vzdělávání

Dítě, které do začátku školního roku dovrší pěti let, je povinné účastnit se předškolního vzdělávání v rozsahu minimálně 4 hodin denně s časem začátku povinnosti od 8:30 hodin, což je upraveno v § 1c vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů;

Časová lhůta pro oznámení začátku nenadálé nepřítomnosti

Zákonný zástupce je povinen důvody nepřítomnosti škole oznámit okamžitě, tzn. v ten samý den, kdy se zákonný zástupce rozhodl dítě z jistého důvodu do MŠ neposlat. V tomto případě nejde o doložení důvodů, ale pouze o oznámení začátku nenadálé nepřítomnosti. Zákonný zástupce (zletilý žák) je do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti povinen doložit důvody nepřítomnosti žáka (§ 50 odst. 1 a § 67 odst. 1 školského zákona). Dokladem prokazujícím důvody nepřítomnosti žáka je např. lékařské potvrzení, úřední doklad (svatba, pohřeb), v odůvodněných případech lze akceptovat i prosté vyjádření zákonných zástupců, nelze-li nepřítomnost doložit jiným způsobem. Neomluvená absence dítěte předškolního věku může naplnit znaky přestupku na úseku školství a výchovy mládeže podle § 31 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, popř. trestného činu ohrožování výchovy dítěte podle § 201 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

Systém pedagogické evaluace a autoevaluace školy

Systém pedagogické evaluace a autoevaluace školy je procesem neustálého vyhodnocování (zjišťování, porovnávání, vysvětlování dat charakterizujících stav, kvalitu a efektivitu vzdělávacího procesu a jeho výsledků dle předem stanovených

kritérií). Mateřská škola Bílovice - Lutotín je právním subjektem, jenž pracuje vždy cílevědomě a plánovitě. Svou specifičností představuje integrovaný celek, který společně s dětmi, rodiči, vnějším prostředím a zaměstnanci vytváří společenství a ze skupiny zaměstnanců spolupracující tým.

Hodnocení:

- Hodnocení tematického celku provádíme po jeho skončení i v jeho průběhu. Důležitým měřítkem je naplnění specifického cíle a zahrnutí všech oblastí vzdělávání. Dle získaných výsledků dál plánujeme a upravujeme následující tematické celky. Tento postup je efektivní, flexibilní a umožňuje reagovat na aktuální potřeby.
- Hodnocení směrem k dětem je prováděno průběžně, sledujeme individuální výsledky dětí jejich vývoj, úspěchy i nezdary. S dítětem o pokrocích vhodným způsobem hovoříme, což má význam pro rozvoj jeho sebehodnocení.
- Záznamové listy dětí jsou vedeny učitelkou, která pravidelně zapisuje vývojovou úroveň dětí a dle potřeby průběžně doplňuje. Tyto záznamy jsou nastaveny tak, aby sledovaly naplňování očekávaných kompetencí jednotlivých dětí. Dětem jsou vedena portfolia.
- Celkové hodnocení třídy je prováděno v rámci pedagogických porad a doplňováno průběžnými konzultacemi učitelek. Hodnocení se zaměřuje na aktivitu a motivaci dětí, plnění pedagogických záměrů, sociální vztahy mezi dětmi, případné nezdary a jiné.

Podklady pro zpracování vlastního hodnocení:

- Školní vzdělávací program
- Povinná pedagogická dokumentace
- Hospitační záznamy
- Protokoly a záznamy o provedených kontrolách
- Inspekční zprávy

Oblasti hodnocení školy

Podmínky vzdělávání:

- Personální podmínky
- Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Materiálně technické podmínky:

- Zahrada
- Sportovní vybavení
- Vybavení nábytkem
- Vybavení pomůckami, didaktickým materiálem, hračkami
- Vybavení školní knihovny

Finanční podmínky vzdělávání

- Přímé neinvestiční výdaje školy – prostředky ze státního rozpočtu
- Příspěvek od zřizovatele
- Granty
- Další zdroje – dary fyzických a právnických osob.

Průběh vzdělávání

- Vzdělávací program – ŠVP
- Vedení pedagogické dokumentace zachycující průběh a výsledky vzdělávání

Organizace výchovně vzdělávacího procesu

- Informační systém
- Klima školy
- Spolupráce s PPP a SPC

Plánování a příprava vzdělávání

- Plnění cílů RVP
- Respektování individuálních potřeb dětí

Výchovně vzdělávací formy a metody

- Řízení výchovně vzdělávací činnosti
- Plnění stanovených cílů
- Podpora osobnostního a sociálního rozvoje dětí
- Využití metod aktivního učení
- Respektování individuálních zvláštností dětí

Spolupráce školy s rodiči

- Informativní schůzky a konzultace pro rodiče
- Vystoupení dětí
- Společné akce s rodiči

Výsledky vzdělávání

- Úroveň klíčových kompetencí
- Sociální vztahy mezi účastníky edukačního procesu
- Prezentace výsledků na veřejnosti

Miroslav Tyrš pravil:

„Život nemůže být bez cíle, to by byla jen pouhá existence. Člověk je tu proto, aby si něco předsevzal a aby to vykonal.

Pouhá existence je moře bez vody, kniha bez obsahu, život bez života.

Školní vzdělávací program byl schválen na pedagogické radě dne 31. srpna 2020, první inovace ŠVP proběhla po komplexní kontrole ČŠI 28. 10. 2018, následující 1. 9. 2020 po navýšení kapacity MŠ a rozšíření tak školy o další třídu. Poslední úprava ŠVP byla provedena 31.8.2023.

Mgr. Michaela Bernatíková

Bc. Kateřina Prokopová

Iveta Veruňáková

Klára Nečasová

Pavla Sekaninová